

قانون تولید بار اول

«بند الف—ماده ۱۰» قانون جهش تولید دانش بنیان

بهمن ۱۴۰۲

قانون تولید بار اول

قانون جهش تولید دانش بنیان

ماده ۱۰- به منظور رونق بازار محصولات دانش بنیان:

الف- یک بند به عنوان بند «ی» به ماده (۲۹) قانون برگزاری مناقصات مصوب ۱۳۸۳/ ۱/ ۲۵ به شرح ذیل الحاق می شود:

« ی- در مواردی که به تشخیص بالاترین مقام دستگاه اجرائی متقاضی خرید، **محصول دانش بنیان** برای **بار اول** در کشور ساخته می شود و **دارای مشابه داخلی نباشد**، با تأیید کارگروهی زیر نظر شورای راهبری فناوری ها و تولیدات دانش بنیان موضوع ماده (۲) قانون حمایت از شرکت ها و مؤسسات دانش بنیان و تجاری سازی نوآوری ها و اختراعات متشکل از نماینده معاونت علمی و فناوری رئیس جمهور، نماینده وزارت صنعت، معدن و تجارت و نماینده دستگاه اجرائی متقاضی، الزام به برگزاری مناقصه نبوده و موارد مورد معامله موضوع این ماده، با مؤسسات و شرکت های دانش بنیان، واحدهای فناور مستقر در مراکز رشد و پارک های علم و فناوری، سراهای نوآوری دانشگاه آزاد اسلامی، جهاد دانشگاهی و واحدهای خلاق، بدون انجام تشریفات قانون برگزاری مناقصات انجام می شود.»

قانون تولید بار اول

قانون جهش تولید دانش بنیان

ماده ۱۰ - به منظور رونق بازار محصولات دانش بنیان:

تبصره ۵ - مبلغ پیش پرداخت در قراردادهای موضوع این بند به تشخیص بالاترین مقام دستگاه اجرایی تا پنجاه درصد (۵۰٪) مبلغ اولیه قرارداد یا به میزانی که تحقق قرارداد منوط به آن است، با تأیید کارگروه مزبور قابل افزایش است.»

قانون تولید بار اول

معاونت علمی و فناوری رییس جمهور
دیرخان شورای راهبردی فناوری و تولیدات دانش بنیان

پیوست شماره ۴

بسمه تعالی

دستورالعمل اجرایی کارگروه تولید بار اول

(مصوبه شماره ۵ جلسه ۱۴۰۱/۴/۹ شورای راهبردی فناوری ها و تولیدات دانش بنیان)

در راستای اجرای ماده ۱۰ قانون جهش تولید دانش بنیان (بند ی ماده ۲۹ قانون برگزاری مناقصات)، مصوبه ۳۳/۵ ستاد مقابله با تحریم شورای عالی امنیت ملی مورخ ۱۴۰۰/۷/۷ و به منظور رونق بازار محصولات فناورانه و راهبردی با هدف ایجاد بستر تولید بار اول آن ها در داخل کشور، آیین نامه اجرایی این قانون به شرح زیر مصوب می شود:

ماده ۱- در این تصویب نامه اصطلاحات زیر در معانی مشروح به کار می رود:

مراحل ترک تشریفات

تهیه گزارش توجیهی ترک تشریفات مناقصه
توسط دستگاه متقاضی

تصویب هیات سه نفره

واحد مرکزی دستگاه دولتی

- معاون مالی و اداری/مقام مشابه
- ذیحساب/مقام مشابه
- یک نفر از کارکنان خبره و متعهد دستگاه به انتخاب بالاترین مقام دستگاه اجرایی

واحدهای استانی

- استاندار /نماینده استاندار
- بالاترین مقام دستگاه اجرایی
- ذیحساب /مسئول امور مالی

شرکت دولتی

- مدیر عامل شرکت /بالاترین مقام اجرایی
- ذیحساب /مدیر مالی شرکت
- یک نفر به انتخاب مجمع عمومی /شورای عالی

معاملات بزرگ

برای معاملات بیش از ۲۰۰ برابر معاملات کوچک
(بیش از ۲۹ میلیارد تومان)

تاییدیه‌های ذیل نیز الزامی است:

تایید شورای اقتصاد

تایید هیات سه نفره شامل:

- رئیس سازمان مدیریت و برنامه ریزی
- وزیر امور اقتصادی و دارایی
- بالاترین مقام دستگاه متقاضی

برای معاملات بیش از ۵۰ برابر معاملات کوچک تا سقف
۲۰۰ برابر معاملات کوچک
(از ۷.۲۵ تا ۲۹ میلیارد تومان)

تاییدیه ذیل نیز الزامی است:

- در وزارتخانه: تاییدوزیر
- موسسه /شرکت دولتی: تایید رئیس /هیات مدیره
- در واحدهای استانی: تایید استاندار
- در قوه قضائیه: رئیس قوه /یکی از معاونین
- شورای نگهبان: رئیس شورا
- صداوسیما: رئیس

شرح مسئله؛ دشواری عقد قرارداد تولید بار اول

• ایجاد کارگروه تولید بار اول باهدف:

- ارزیابی مجریان
- ارزیابی طرح بومی سازی

صدور مجوز

ترک تشریفات قانون برگزاری مناقصات

تعدد مدعیان محصولات ساخته نشده

پیچیدگی کشف قیمت تولید بار اول

ریسک مالی و فنی

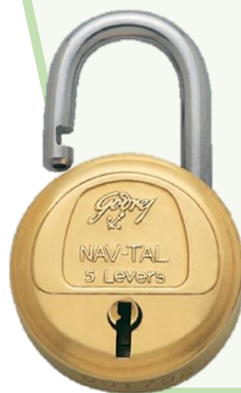
دامپینگ

پروژه‌های ناموفق

سازمان‌های نظارتی

تعریف «تولید بار اول»

❖ معیارهای تولید بار اول بودن

- ۱- دانش بنیان باشد (براساس فهرست موجود دسته بندی محصولات دانش بنیان)
- ۲- سابقه فروش نداشته باشد (براساس اظهارنامه های مالیاتی)
- ۳- مشابه داخلی نداشته باشد (تغییر فناورانه داشته باشد)

❖ مصادیق تغییرات فناورانه که می تواند منجر به تولید بار اول شود:

- ۱- افزایش عمق ساخت داخل
- ۲- استفاده از یک فناوری جایگزین /رقیب
- ۳- تغییر ابعاد و مقیاس محصول

مصادیق «تولید بار اول» از نظر TRL

سطح آمادگی بازار		۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱
۹	خلق راه حل مطابق با نیاز تحلیل شده بازار									
۸	شناسایی متخصصان دارای توانمندی									
۷	تحلیل توانمندی‌ها و منابع ضروری موجود برای ارائه راه حل									
۶	ترجمه ویژگی‌های مورد انتظار محصول/خدمت جدید به توانمندی‌های فنی مورد نیاز برای خلق راه حل									
۵	شناسایی توانمندی‌های سیستمی مورد نیاز برای خلق راه حل (مانند راهبری پروژه)									
۴	کمی‌سازی ویژگی‌های مورد انتظار محصول/خدمت جدید									
۳	شناسایی ویژگی‌های مورد انتظار محصول/خدمت جدید									
۲	شناسایی یک نیاز بخصوص									
۱	شکل‌گیری این احساس که «چیزی کم است»									
سطح آمادگی فناوری		۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱
۹	امانداری سیستم نهایی در محیط واقعی / راه اندازی خط تولید									
۸	تکمیل سیستم نهایی / افزایش مقیاس تولید به سطح تولید پایلوت									
۷	اثبات عملکرد نمونه اولیه در محیط واقعی									
۶	دستیابی به نمونه اولیه کارآمد در محیطی محیط عملکرد واقعی شباهت دارد									
۵	دستیابی به نمونه آزمایشگاهی کارآمد در محیطی که به محیط عملکرد واقعی شباهت دارد									
۴	دستیابی به نمونه آزمایشگاهی کارآمد در محیطی آزمایشگاهی									
۳	اثبات عملکرد در سطح مدل ریاضیاتی و آزمایش - های اولیه									
۲	مدل سازی ایده اصلی فناوری و کاربرد آن									
۱	مشاهده و درک اصول علمی پایه و گزارش آنها									

تولید بار اول

ریسک شکست فنی

ریسک شکست بازار

ناحیه قرمز: عدم آمادگی برای ورود به بازار

ناحیه زرد: منطقه گذار

ناحیه سبز: آمادگی برای ورود به بازار

خارج از قطر: ریسک شکست فنی و/یا شکست بازار

مدیریت فناوری: هدایت پروژه روی قطر

شناسایی، ارزیابی و احراز توانمندی مجریان

❖ معیارهای انتخاب مجری

- ۱- تسلط بر دانش فنی تولید محصول
- ۲- سوابق و تجربیات قبلی شرکت
- ۳- زیرساخت تولید و توسعه محصول
- ۴- تیم تحقیق و توسعه مرتبط با محصول
- ۵- میزان پیشرفت در توسعه و تولید محصول
- ۶- میزان عمق بومی سازی محصول

❖ فرایندهای شناسایی مجریان

- ۱- معرفی توسط دستگاه‌های متقاضی
- ۲- فهرست شرکت‌های دانش‌بنیان
- ۳- فراخوان‌های عمومی

❖ فرایندهای ارزیابی مجریان

- ۱- ارزیابی و رتبه‌بندی توسط کارفرما و ارائه گزارش به دبیرخانه
- ۲- ارزیابی و رتبه‌بندی توسط دبیرخانه کارگروه به درخواست کارفرما

شناسایی، ارزیابی و احراز توانمندی مجریان

هدف	مدل انتخاب مجری
اجرای طرح	انتخاب مجری برتر
شکستن انحصار	انتخاب دو مجری برای اجرای طرح‌های نزدیک به هم به طور همزمان
رسوب دانش فنی	الزام به همکاری شرکت منتخب با یک شرکت دانش‌بنیان مرتبط
انتقال فناوری	الزام به همکاری با یک شرکت خارجی
ایجاد یک لایسنس بومی	تعیین شرکت منتخب به عنوان پیمانکار اصلی و الزام به همکاری با دیگر شرکت‌های دانش‌بنیان به عنوان تامین‌کننده
مدیریت پیچیدگی طرح	الزام به تشکیل کنسرسیومی از شرکت‌های دانش‌بنیان
کاهش ریسک مالی-حقوقی	الزام به داشتن قرارداد با یک شرکت فناور یا نوآور در کنار خود

روند فعالیت کارگروه تولید بار اول

سقف ابلاغیه: ۷۲۵ میلیارد تومان ۱۴۰۲

- تصویب قانون جهش تولید دانش بنیان
- تصویب دستورالعمل کارگروه تولید بار اول

۱۴۰۱

- تمدید بار دوم
- شمول دستگاه‌های ذیل قانون حداکثر
- سه برابر شدن سقف ابلاغیه (۳۰۰ میلیارد)

۱۴۰۰
شهریور

- تمدید بار اول
- دو برابر شدن سقف ابلاغیه (۱۰۰ میلیارد)

۱۳۹۹
شهریور

- صدور مصوبه
- سقف ابلاغیه ۵۰ میلیارد

۱۳۹۸
شهریور

کارگروه تولید بار اول

مسئولیت‌های اصلی کارگروه

- ❖ ارزیابی و احراز بار اول بودن طرح
- ❖ ارزیابی و احراز توانمندی مجری
- ❖ طراحی سناریو اجرای طرح

معاونت علمی، فناوری و
اقتصاد دانش بنیان رئیس جمهور

اعضای
کارگروه

دستگاه متقاضی

وزارت صنعت، معدن
و تجارت

اصلی ترین پیش نیازهای تدوین قراردادهای بومی سازی

تعیین مشخصات فنی

قیمت گذاری تولید بار اول

مزیت دبیرخانه تولید بار اول؛

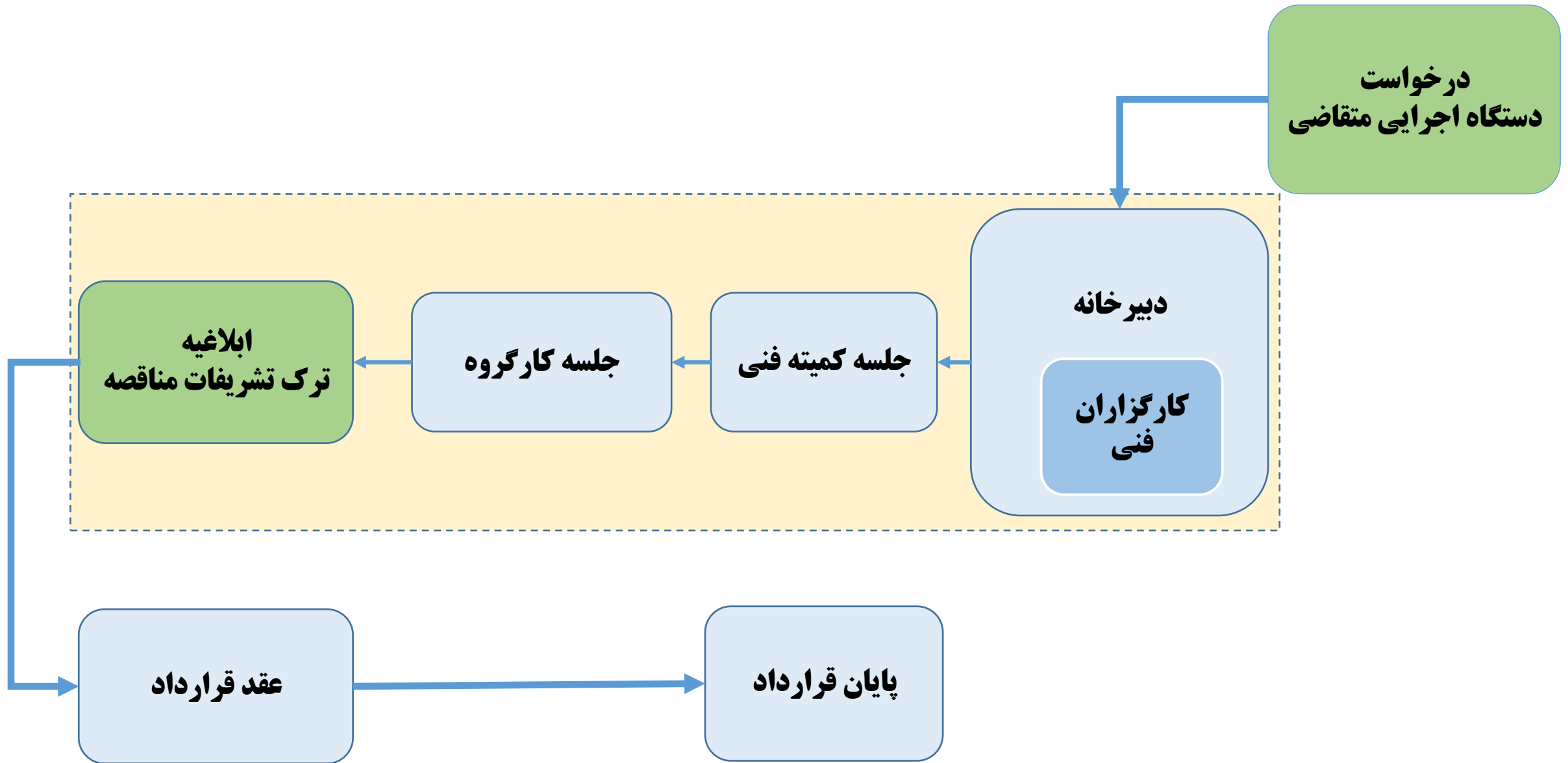
تعیین عمق بومی سازی
و میزان ارزبری طرح

طراحی سناریوی بومی سازی

طراحی سناریوی تست

تعیین مراحل پرداخت

فرایند ارزیابی صدور ابلاغیه

عنوان:

		شوکت متقاضی
		شوکت دانش بنیان (کتاب ملی)
مدت زمان قرداد		X ماه
تاریخ تنظیم		
تعداد احجام محصول		
پرداخت و مالی	پرداخت اوزی	مبلغ قرداد
X/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰ ریال	X/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰ یورو دلار (برای پرداخت مالی، نرخ مریخ ارز ذکر شود)	

نمایندگان دستگاه قضایی و شرکت دانش بنیان در تکمیل گزارش و پیشبرد مباحث فنی طرح	
سازمان قضایی	جناب آقای ... مدیر بخش مهندسی و ... شماره تماس ...
شرکت دانش بنیان	جناب آقای ... مدیر بخش مهندسی و ... شماره تماس ...

نام و نام خانوادگی	نماینده دستگاه قضایی (کارفرمای طرح)	نماینده شرکت دانش‌بنیان (مهری طرح)	نماینده شیرخاکیه کارگروه تولید بار اول
			رضا اسدی فرد
			معاون توسعه شرکت‌های دانش‌بنیان و رئیس کارگروه تولید بار اول
تاریخ و امضا			

حداکثر زمان پاسخ به استعلامات:
۱۰ روز کاری

حداکثر زمان پاسخ به طرح های دارای فرم گزارش فنی:

۱۵ روز کاری

مزایای تولید بار اول برای شرکتهای دانش بنیان

تضمین خرید

ایجاد مرجع فروش

قرار گرفتن در فهرست بلند تامین کنندگان

عدم حضور در مناقصه

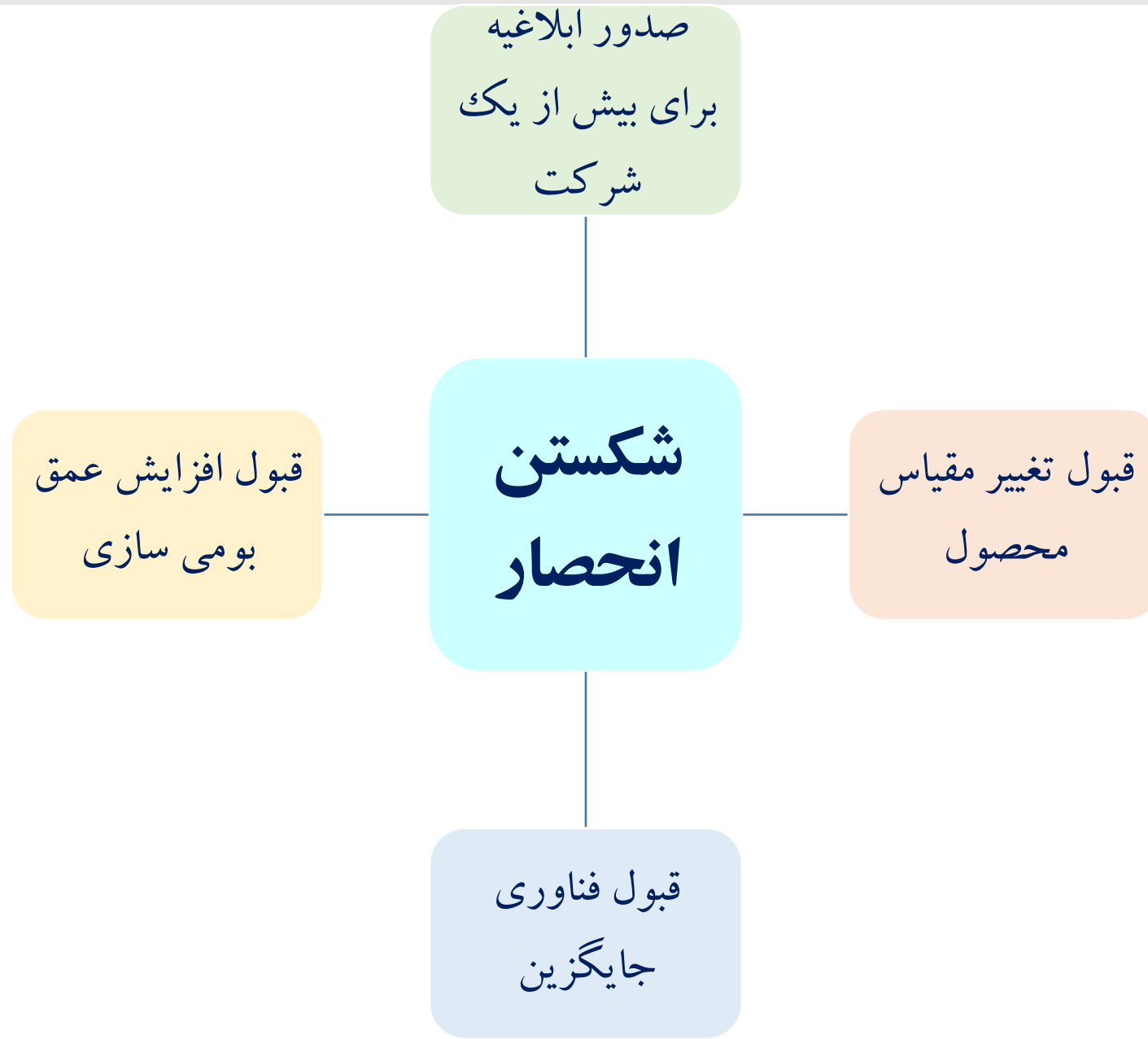
برندسازی ناشی از اجرای طرح تولید بار اول

امکان اجرای طرح تا سقف ۵۰۰ برابر معاملات متوسط در حوزه انرژی

امکان پرداخت تا سقف ۵۰ درصد به عنوان پیش-پرداخت

حمایت معاونت علمی، فناوری و اقتصاد دانش بنیان

تولید بار اول و انحصار

گزارش آماری

(تا پایان آبان ۱۴۰۲)

قانون تولید بار اول: آمار کلی

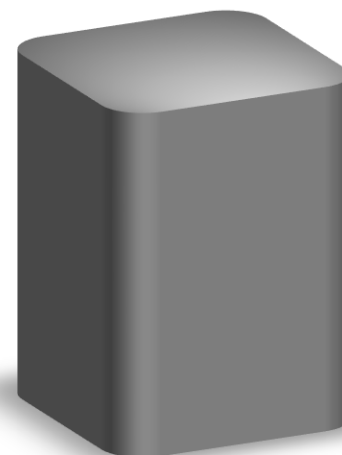
تعداد کل درخواست‌ها

۴۰۰

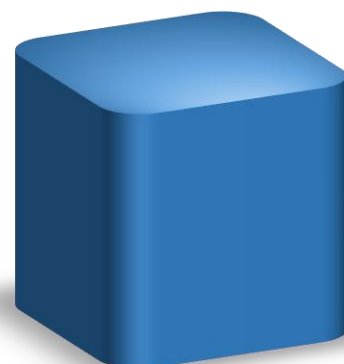
طرح‌های ابلاغ شده

۱۴۰

قرارداد قطعی

۱۰۰

اتمام قرارداد

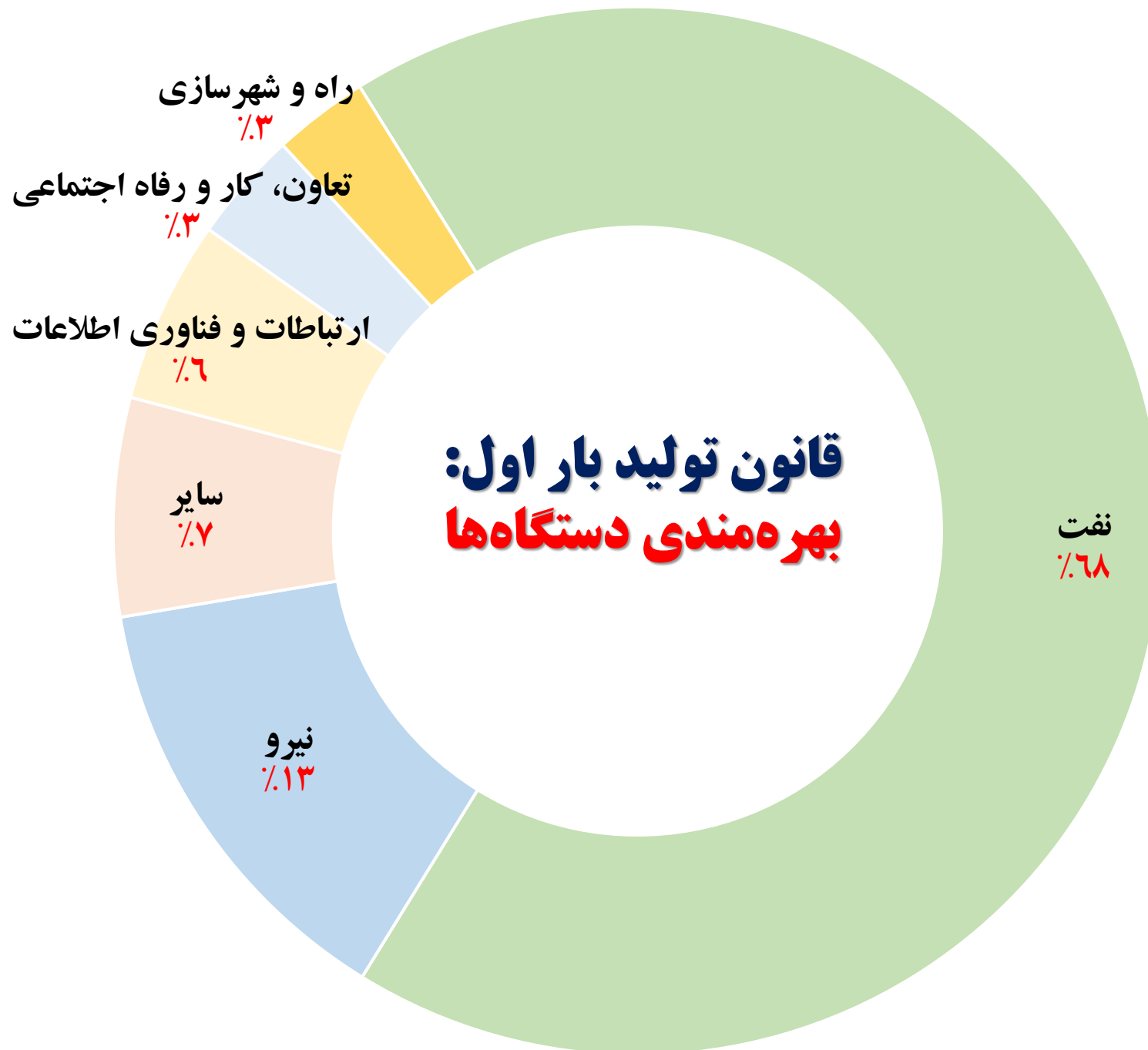
۲۳

۲۰
میلیون دلار

۱۸۰
میلیون دلار

۳۲۰
میلیون دلار

ابلاغیه‌ها به تفکیک نوع شرکت دانش بنیان به عنوان مجری طرح

مجموع ارزش طرح (میلیون دلار)	تعداد ابلاغیه	
۱۳۹	۷۷	شرکت دانش بنیان نوپا
۷۵	۲۹	شرکت دانش بنیان نوآور
۳۲	۲۸	شرکت دانش بنیان فناور

پرافتخارترین شرکت دانش بنیان از نظر تعداد طرح های تولید بار اول، شرکت خدمات نیروگاهی آهار شرق است.

۱۰ درصد طرح های تولید بار اول چه از نظر تعداد چه از نظر ارزش، متعلق به شرکت های دانش بنیان استان خ. رضوی است.

۱۴	شرکت دانش بنیان (مجری)	نوع شرکت	ارزش طرح (دلار)	۱۴	تاریخ ابلاغیه	۴	۸	۳
دستگاه متقاضی (کارفرما)						تمدید/اصلاح	عقد قرارداد	اتمام
برق منطقه ای اصفهان	صنایع توس کات خراسان	نوپا	۳۰,۹۰۲,۷۳۸	۱۳۹۹۱۰۲۷			۱۴۰۰۰۲۲۶	
مجتمع گاز پارس جنوبی	خدمات نیروگاهی آهار شرق	فناور		۱۳۹۹۱۰۰۲	۱۴۰۰۰۳۲۰		۱۴۰۰۰۵۰۵	بله
مجتمع گاز پارس جنوبی	خدمات نیروگاهی آهار شرق	فناور		۱۳۹۸۱۲۱۲			۹۹۰۴۱۰	
مجتمع گاز پارس جنوبی	صدرا ماهان پارسیان	نوپا		۱۴۰۰۱۲۲۲	۱۴۰۱۱۰۱۸		۱۴۰۱۰۴۱۰	بله
مجتمع گاز پارس جنوبی	فن آوری برتر ابزار دقیق	نوپا		۱۴۰۲۰۸۱۷				
مجتمع گاز پارس جنوبی	فنی و مهندسی کاوش صنعت توس	نواور		۱۴۰۱۰۸۰۱				
مجتمع گاز پارس جنوبی	فنی و مهندسی کاوش صنعت توس	نواور		۱۳۹۹۰۵۰۶	۱۴۰۱۱۰۱۸ ۱۳۹۹۱۰۱۳		۱۴۰۰۰۴۱۰	
ملی نفت ایران	صدرا ماهان پارسیان	نواور		۱۴۰۲۱۰۰۵				
پالایش نفت آبادان	خدمات نیروگاهی آهار شرق	فناور		۱۴۰۱۰۶۰۷			۱۴۰۱۰۹۱۵	
پالایش نفت آبادان	خدمات نیروگاهی آهار شرق	فناور		۱۴۰۱۰۴۱۱			۱۴۰۱۰۷۱۹	
نفت و گاز اروندگان	ویرا سنا سرو (ویراسنس)	نوپا		۱۴۰۲۰۷۰۸				
تولید نیروی برق منطقه مرکزی	خدمات نیروگاهی آهار شرق	فناور		۱۴۰۱۰۹۲۰	۱۴۰۲۰۳۲۱			
پالایش نفت امام خمینی شازند	خدمات نیروگاهی آهار شرق	فناور		۱۳۹۹۰۶۱۱			۹۹۱۰۰۶	بله
تولید نیروی برق بندر عباس	خدمات نیروگاهی آهار شرق	فناور		۱۴۰۲۱۰۰۷				

قانون تولید بار اول: دستاوردها

□ کاهش هزینه حاصل از بومی سازی اقلام راهبردی:

٪۳۰ - ٪۶۰

□ صرفه جویی ارزی سالیانه به ازای هر \$1 ابلاغیه:

\$8 - \$17

ترک تشریفات قانون و مقررات برگزاری مناقصات

برای تولید بار اول، **توانمندترین** شرکت دانش
بنیان با **حداقل فاصله فناورانه** انتخاب می شوند.